

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе
Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ073-23

Бања Лука, 13.10.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	5
	Извјештај о ревизији усклађености.....	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	9
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	10
	1. Увод.....	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	14
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	14
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Биланс успјеха	15
	6.1.1. Приходи.....	15
	6.1.2. Расходи.....	16
	6.1.3. Нето добит периода	18
	6.2. Биланс стања.....	18
	6.2.1. Билансна актива	18
	6.2.2. Билансна пасива	20
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.3. Биланс токова готовине	22
	6.4. Временска неограниченост пословања	22
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	22
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2022. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачкама 3. и 6.2.1.1. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године није извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер је стање имовине и обавеза по попису преузето са салда рачуна из главне књиге/брutto биланса, подаци о стању истих нису пренесени са документације која одражава екстерну потврду њиховог стварног стања (извода из земљишних књига, конфирмације салда потраживања и обавеза), извјештаји о попису не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, као ни образложења разлога за расходовање опреме.

Земљиште површине 14.521 м² које се налази уз објекте Дома здравља није књиговодствено евидентирано, грађевински објекти су исказани мање а улагања на туђим некретнинама више за износ од 26.846 КМ по основу реновирања пословног простора, што није у складу са чланом 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. овог Извјештаја:

Потцијењени су приходи од отписа обавеза, губитак ранијег периода и добит текућег периода за износ од 389.773 КМ, јер приликом евидентирања отписа пореског дуга по

Рјешењу Пореске управе Републике Српске, приходи нису признати у износу отписаних пореских обавеза од 428.198 КМ, што није у складу са чланом 12. став (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2. и 6.2.2.2. овог Извјештаја:

Прецијењени су финансијски расходи, а потцијењена добит текућег периода за износ од 32.920 КМ, јер је отплата главнице дуга исказана на финансијским расходима, што није у складу са чланом 48. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Потцијењене су обавезе у укупном износу од 181.832 КМ (дугорочне за 149.610 КМ и краткорочне за 32.222 КМ), као и губитак ранијег периода за износ од 214.732 КМ, јер обавезе по Уговору о зајму и Споразуму о отплати дуга који су у ранијем периоду закључени са Фондом здравственог осигурања Републике Српске нису признате у складу са начелом настанка пословног догађаја у периоду када су закључени наведени уговори, што није у складу са захтјевима МРС 1- Презентација финансијских извјештаја (параграф 27 и 28) и МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 10, 15 и 17), као и чланом 33. став (3. и 13.) и чланом 34. наведеног правилника.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.2. овог Извјештаја:

Краткорочно разграничени приходи су више исказани, а дугорочно разграничени приходи који припадају будућим обрачунским периодима мање за износ од 71.452 КМ, јер признати разграничени приходи по основу донације мобилног РТГ апарата нису класификовани и разграничени у складу са чланом 32. став (8. и 10.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Краткорочно разграничени приходи и губитак ранијег периода више су исказани за износ од 26.846 КМ, јер су улагања по основу реновирања пословног простора која је 2018. године у складу са Уговором о закупу вршио купац на име закупнине призната и класификована као донација, што није у складу са чланом 41. став (4) наведеног правилника.

Као што је наведено под тачком 6.3. овог Извјештаја:

Биланс токова готовине, није сачињен у складу са чланом 8. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и захтјевима МРС 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14 и 16).

Као што је наведено под тачком 6.6. овог Извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје по садржају, структури и систематичности не садрже додатне информације и објелодањивања прописана чланом 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја, МРС 2 - Залихе, МРС 7 - Извјештај о токовима готовине, МРС 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, као и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да је финансијски извјештај Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године састављен у складу са начелом

сталности пословања, са напоменом да нема значајне неизвјесности у вези са сталношћу пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 13.10.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак за 2022. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

За три запослена током 2022. године је заснован радни однос на радним мјестима која нису систематизована Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Дому здравља „Др Миленко Наранчић“, што није у складу са чланом 26. Закона о раду.

Дом здравља је обрачун накнаде за дежурство вршио на начин да је за сваких 12 часова дежурства признао накнаду у износу 5% од основне плате запосленог, што није у складу са чланом 31. и 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Дом здравља није донио план јавних набавки за 2022. годину и нису донесене посебне одлуке за покретање поступака јавних набавки. Набавке у вриједности од најмање 20.086 КМ које се односе на набавку горива и текућег одржавања возила су извршене без провођења поступака јавних набавки, што није у складу са чланом 6. и 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у

свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак.

Бања Лука, 13.10.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа, исказивање стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) приликом попуњавања образаца Биланс стања и Биланс успјеха позиције рачуна и групе рачуна презентују преузимањем салда са групе рачуна и рачуна Главне књиге/брutto биланса сходно члану 4., 6. и 7. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, а код евидентирања пословних промјена које се односе на приходе од извршених услуга, расходе по основу пореза и доприноса по уговорима са физичким лицима, помоћи запосленом за смрт члана уже породице, основни капитал и финансијске обавеза примјени класификација конта у складу са Контним оквиром прописаним Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике;
- 3) приликом евидентирања пословних промјена у пословне књиге подаци уносе искључиво на основу вјеродостојних књиговодствених исправа у складу са чланом 12. став (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 4) финансијски расходи исказују у складу са чланом 48. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, а отплата главнице дуга евидентира раздужењем одговарајућих билансних конта обавеза, сходно члану 34. наведеног правилника;
- 5) изврши свеобухватна анализа сталних средстава, књиговодствена евиденција ажурира са стварним стањем, те признавање и вредновање исте врши у складу са чланом 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, другим релевантним МРС и МСФИ;
- 6) Биланс токова готовине саставља у складу са чланом 8. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима МРС 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14 и 16);
- 7) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације сходно члану 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 1) успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се изврши попис пословних процеса у Дому здравља, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, као и друге активности захтијеване наведеним законом;

- 2) радно вријеме и распоред радног времена утврди у складу са чланом 61. став (3) Закона о раду и чланом 8. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства;
- 3) обрачун накнаде за дежурство врши у складу са чланом 31. и 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске;
- 4) врши обрачун посебног доприноса за солидарност сходно члану 6. став (1) Закона о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству;
- 5) врши обрачун посебног доприноса за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида;
- 6) издају налози за службени пут и исти попуњавају и подносе на обрачун у складу са тачком XV и XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- 7) донесе Правилник о рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама, сходно члану 7. став (3) тачка 3. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 8) доноси план јавних набавки и да се проводе поступци јавних набавки сходно одредбама члана 6. и 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама;
- 9) основни капитал исказан у пословним евиденцијама и уписан у судски регистар међусобно усагласе.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о здравственој заштити члан 57., 69., 101., 113. до 116., 119. до 125., 126. до 128. и члан 207.;
- Закон о систему јавних служби члан 16. до 21.;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о раду члан 26., 33., 35., 39. и 205.;
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида члан 26. и 27.;
- Закон о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству члан 6. и 7.;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Правилник о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања;
- Статут ЈЗУ Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља „Др Миленко Наранчић“ Хан Пијесак (у даљем тексту: Дом здравља) обавља дјелатност примарне здравствене заштите по моделу породичне медицине. Оснивач Дома здравља је Скупштина општине Хан Пијесак, а својство правног лица је стечено уписом у судски регистар Округног привредног суда у Источном Сарајеву.

Обављање дјелатности, организација рада и друга значајна питања везано за рад Дома здравља су прописана Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 106/09, 44/15 и 57/22) и Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број 68/07, 109/12 и 44/16). Сходно члану 69. Закона о здравственој заштити и члану 10. Статута, Дом здравља обезбјеђује и организује здравствену дјелатност из области породичне медицине, лабораторијске дијагностике, хигијенско-епидемиолошке заштите, хитне медицинске помоћи и санитетског превоза, превентивне опште и дјечије стоматологије, класичне рендген и ултразвучне дијагностике и осталих видова здравствене заштите.

Органи управљања и руковођења Домом здравља су управни одбор (од три члана) и директор, које је уз претходно проведени поступак јавне конкуренције именовао оснивач - Скупштина општине Хан Пијесак.

Дом здравља се финансира из средстава Фонда здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд), буџета Општине Хан Пијесак (оснивача), наплате услуга од корисника здравствене заштите, донација и других извора финансирања. Финансијске трансакције обавља преко властитог банковног рачуна, отвореног код пословне банке.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Дома здравља за период 01.01- 31.12.2022. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом Дома здравља је прописана дјелатност и послови којима се обезбјеђује остваривање права и дужности у области примарне здравствене заштите, управљање, заступање и представљање, надлежност органа управљања и руковођења, унутрашња организација, услови за именовање и разрјешење директора и управног одбора, као и друга питања значајна за рад установе.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Дому здравља (донесен 2008. године и након тога није усклађиван са измјенама прописа из области рада и запошљавања), систематизовано је 15 радних мјеста за 21 извршиоца, а на дан 31.12.2022. године у радном односу су била 24 запослена, од чега једно именовано лице (директор), 18 лица на неодређено вријеме и пет на одређено вријеме. Од укупног броја запослених, 16 су медицинско особље.

Радни однос са три лица није заснован у складу са наведеним правилником, јер су запослени на радним мјестима која нису била систематизована, што није у складу са чланом 26. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ бр. 1/16, 66/18 и 119/21) којим је прописано да се радни однос заснива у складу са актом о

систематизацији. Новим Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста од 10.02.2023. године (на који је прибављена сагласност начелника Општине Хан Пијесак) систематизован је већи број радних мјеста за 26 извршилаца којим је извршено усклађивање броја запослених са ситематизованим радним мјестима, те сходно томе није дата препорука.

У складу са чланом 126. Закона о здравственој заштити Дом здравља је обавезан да обезбиједи здравствену заштиту током 24 часа, односно рад у једној, двије или више смјена, кроз увођење дежурства и/или приправности у складу са потребама становништва и облицима пружања здравствених услуга. Сходно наведеном, а у складу са чланом 128. закона директор је донио Одлуку о увођењу дежурстава и приправности са распоредом радног времена по данима на мјесечном нивоу, за три тима која обезбјеђују дјелатност породичне медицине у Дому здравља.

Хитна медицинска помоћ је организована кроз дежурства, а чланом 14. став (5) под а) Правилника о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања („Службени гласник Републике Српске“ број: 18/11, 83/11, 76/12, 14/14), прописано је да хитну медицинску помоћ, као обавезан дио редовне активности, пружају тимови примарног нивоа здравствене заштите и која се у мјестима са мање од пет тимова, организује кроз приправност (тако да се обезбиједи присуство једног тима континуирано у току 24 часа).

Мјесечни фонд часова рада на основу којег је вршен обрачун плате и накнаде по основу дежурства за љекаре је значајно већи од прописаног, јер се годишњи сати прековременог рада по основу дежурства крећу до 1.800 сати, што није у складу са чланом 61. став (3) Закона о раду, односно чланом 8. став (7) Посебног колективног уговора за запослене у јавним установама у области здравства („Службени гласник Републике Српске“ број 2/22), којима је прописано да прековремени рад укључујући све видове рада не може износити више од 230 часова годишње.

Дом здравља је обрачун накнаде за дежурство вршио на начин да је за сваких 12 часова дежурства признао накнаду у износу 5% од основне плате запосленог, што није у складу са чланом 31. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства („Службени гласник Републике Српске“ број 49/21, 119/21 и 68/22) којим је прописано да накнада за дежурство у примарној здравственој заштити износи 5% основне плате запосленог, уколико дежурство траје 12 часова, првих осам часова одрађује се за сљедећи радни дан, а накнада за сљедећа четири часа износи 5% од основне плате запосленог, ако наставља даље да ради. Ако запослени послјије дежурства користи слободан дан накнада за рад износи 2,5% од основне плате запосленог.

За исказане прековремене сате није вршена прерасподјела радног времена сходно члану 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, по којем запослени за сваки сат прековременог рада има право да користи један сат компензирајућег радног времена који треба да искористи у року од шест мјесеци.

Дом здравља није вршио обрачун посебног доприноса за солидарност у износу од 0,25% нето плате запосленог лица у Републици Српској, по члану 6. став (1) Закона о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству („Службени гласник Републике Српске“ број 100/17 и 103/17), као и посебног доприноса за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом у износу од 0,2% од исплаћене мјесечне бруто плате свих запослених по члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида („Службени гласник Републике Српске“, број: 37/12 и 82/15).

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђено је да попис имовине и обавеза није извршен у складу са одредбама Правилника о начину и

роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21), јер:

- код провођења пописа комисије су стање имовине и обавеза по попису преузеле са салда рачуна из главне књига/брutto биланса (ревизијом је утврђено да постоје значајне разлике, тачка 6.2. овог Извјештаја);
- прије започињања пописа нису предузете потребне радње из члана 17. став (4., 5., и 8.) наведеног правилника, јер пописне листе нису сачињене у најмање два примјерка и овјерене од стране одговорног лица;
- залиха лијекова и санитетског материјала нису пописане, што није у складу са чланом 18. став (1) тачка 8. правилника;
- подаци о стању имовине и обавеза нису пренесени са документације која одражава екстерну потврду њиховог стварног стања (извода из земљишних књига, конфирмације салда потраживања и обавеза и друго), што није у складу са чланом 12. став (2) правилника;
- извјештаји о извршеном попису не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, примједбе и приједлоге комисија за попис, што није у складу са чланом 20. став (1) тачка 3. и 7. правилника;
- Одлуком Управног одбора о усвајању пописа за 2022. годину, верификоване су вриједности наведене у извјештају о попису, као и расходовање дијела опреме по приједлогу комисије у којем комисија за попис није дала образложења за расходовање средстава. Одлуку о начину расходовања средстава, Управни одбор није донио, што није у складу са чланом 21. став (2) тачка 3. правилника.

За обраду рачуноводствених података користи се софтвер у којем се воде главна књига и помоћна књига (аналитичка евиденција) за непокретности и опрему, као и обрачун плата. На дан биланса главна књига и помоћна књига за непокретности и опрему нису међусобно усаглашене (нето вриједност непокретности и опреме у главној књизи у односу на помоћну евиденцију исказана је мање за 119.817 КМ, а нису усаглашене ни бруто вриједност и исправка вриједности).

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Дом здравља је сачинио годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину. Према наведеном извјештају активности су на почетку, јер осим што је именовано одговорно лице, задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, нису предузете друге активности сходно Закону о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутству о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), није сачињен план за успостављање финансијског управљања и контроле, није извршен попис и опис пословних процеса који се проводе, успостављена књига пословних процеса, идентификовани и процијењени ризици, као ни друге активности захтијеване наведеним прописима.

Није вршена суштинска и формална контрола исправности улазних рачуна и друге пратеће књиговодствене документације, што није у складу са чланом 9. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20), јер су подаци унесени у пословне књиге, а да претходно није у писаном облику потврђено да је та исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја.

За дио службених путовања налози нису издати, уз обрачун путних трошкова није поднесен писани извјештај, на путном налогу није наведено вријеме поласка и повратка, као ни датума подношења, што није у складу са тачком XV и XVII Одлуке о

висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21).

Није успостављена евиденција о коришћењу службених возила која би садржавала информације о праћењу потрошње горива (пређени километри, просјечна потрошња, норматив потрошње) и трошковима текућег одржавања на мјесечном нивоу (припадајућег трошка по возилу). Крајем 2022. године, донесен је Правилник о условима и начину коришћења службених возила, којим су прописане процедуре коришћења, одржавања возила као и начин вођења евиденција и праћења трошкова.

У 2023. години донесен је Правилник о рачуноводству којим су прописани рачуноводствени интерни контролни поступци, пословне књиге и начин вођења и усклађивања пословних књига, сачињавање, кретање и контрола књиговодствених исправа, рокови за њихово достављање на даљу обраду и књижење, поступци сачињавања и презентације финансијских извјештаја и друга питања од значаја за успостављање ефикасне функције рачуноводства, а није донесен Правилник о рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама, сходно члану 7. став (3) тачка 3. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20).

Сходно горе наведеном, као и у већини тачака овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи, да се:

- **успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се изврши попис пословних процеса у Дому здравља, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, као и друге активности захтијеване наведеном законом;**
- **радно вријеме и распоред радног времена утврди у складу са чланом 61. став (3) Закона о раду и чланом 8. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства;**
- **обрачун накнаде за дежурство врши у складу са чланом 31. и 32. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске;**
- **врши обрачун посебног доприноса за солидарност сходно члану 6. став (1) Закона о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству;**
- **врши обрачун посебног доприноса за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида;**
- **поступци и процедуре провођења пописа, исказивање стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **издају налози за службени пут и исти попуњавају и подносе на обрачун у складу са тачком XV и XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;**
- **донесе Правилник о рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама, сходно члану 7. став (3) тачка 3. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

4. Набавке

Дом здравља није донио план јавних набавки за 2022. годину, а није доносио ни посебне одлуке о покретању поступка набавке, што није у складу са члана 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама.

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки за 2022. годину, додјелом уговора окончана су три поступка укупне вриједности од 17.067 КМ (без ПДВ-а), а односе се на набавку угља проведenu по конкурентском захтјеву за достављање понуда (11.952 КМ) и два поступка по директном споразуму за набавку агрегата (4.265 КМ) и набавку врата (850 КМ).

За набавку возила поступак је проведен у 2021. године по конкурентском захтјеву за достављање понуда, а уговор је реализован у 2022. години у износу од 31.624 КМ (без ПДВ-а).

Ревизијом је утврђено, да су извршене набавке горива (16.676 КМ) и одржавање возила (3.410 КМ), а нису проведени поступци јавних набавки, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама којим је прописано да је Уговорни орган дужан додјељивати уговоре о јавној набавци робе, услуга и радова примјењујући поступке дефинисане овим законом и подзаконским актима.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се доноси план јавних набавки и да се проводе поступци јавних набавки сходно одредбама члана 6. и 17. став (1. и 3.) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Програм рада са финансијским планом Дома здравља за 2022. годину, Управни одбор је усвојио 24.02.2022. године, на који је Скупштина општине Хан Пијесак дала сагласност сходно члану 19. став (3) Закона о систему јавних служби.

Финансијским планом за 2022. годину у складу са средствима која обезбјеђује Фонд, планирани су и приходи и расходи у износу од 928.400 КМ.

Укупни приходи се односе на приходе од Фонда по Уговору о пружању и финансирању услуга примарног нивоа здравствене заштите (727.151 КМ), остале приходе од партиципације, закупнина и других различитих услуга (71.249 КМ) и дотација Општине Хан Пијесак (130.000 КМ).

Планирани расходи се односе на трошкове бруто плата и накнада (584.400 КМ), медицинског, канцеларијског и осталог материјала (44.000 КМ), горива, енергије и комуналних услуга (40.000 КМ), остале нематеријалне трошкове (19.000 КМ), као и издатке за набавку возила (35.000 КМ), агрегата (6.000 КМ), УЗВ апарата (50.000 КМ), биохемијског анализатора (40.000 КМ), адаптацију магацина, Ковид амбуланте и постаљање новог РТГ апарата (20.000 КМ), те измирење обавеза по основу пореза и доприноса из ранијег периода (90.000 КМ).

6. Финансијски извјештаји

Финансијски извјештаји Дома здравља су презентовани у обрасцима Биланс стања, Биланс успјеха и Биланс токова готовине, прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и обрасцу Извјештај о промјенама на капиталу прописаних Правилником о садржини и форми обрасца извјештаја о промјенама на капиталу („Службени гласник Републике Српске” број 59/22).

Дом здравља је сачинио Извјештај о пословању за 2022. годину који је Управни одбор усвојио 28.02.2023. године, а Скупштина општине Хан Пијесак 28.04.2023. године.

Ревизијом је утврђено, да Биланс стања и Биланс успјеха нису сачињени у складу са чланом 4. став (1), чланом 6. став (1. и 4.) и 7. став (1 до 3) Правилника о садржини и

форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, јер приликом попуњавања наведених образаца на поједине позиције нису унесени подаци преузимањем салда са групе рачуна и рачуна главне књиге/брuto биланса.

У Билансу успјеха је исказана позиција Остали финансијски приходи (група рачуна 669) а у главној књизи тај износ је исказан на конту Прихода од отписа обавеза (група рачуна 679), Трошкови бруто плата и бруто накнада плата (група рачуна 520 и 523) су у Билансу успјеха исказани у већем износу за 1.150 КМ, а Трошкови осталих личних примања (група рачуна 524 до 529) мање за наведени износ, у односу на исказане у главној књизи/брuto билансу.

У Билансу стања је исказана позиција законских резерви (рачун 322) која је у главној књизи/брuto билансу исказана на рачуну ревалоризационих резерви (рачун 330).

Поред наведеног, у евиденцији главне књиге за дио пословних промјена у вези са приходима, расходима, имовином, обавезама и капиталом нису примијењене бројчане ознаке, економска класификација и називи конта прописани Контним оквиром у Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 104/21 и 59/22), што је наведено под тачкама 6.1.1., 6.1.2., 6.2.1.2. и 6.2.2.2. овог Извјештаја.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се приликом попуњавања образаца Биланс стања и Биланс успјеха позиције рачуна и групе рачуна презентују преузимањем изравнавајућих салда са групе рачуна и групе Главне књиге/брuto биланса сходно члану 4., 6. и 7. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, а код евидентирања пословних промјена које се односе на приходе од извршених услуга, расходе по основу пореза и доприноса по уговорима са физичким лицима, помоћи запосленом за смрт члана уже породице, основни капитал и финансијске обавеза примијени класификација конта у складу са Контним оквиром прописаним Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1. Биланс успјеха

У Билансу успјеха укупни приходи су исказани у износу од 1.023.618 КМ, укупни расходи у износу од 951.028 КМ и укупна добит у износу од 72.590 КМ.

6.1.1. Приходи

Приходи су исказани по основу пословних прихода (985.165 КМ) и финансијских прихода (38.453 КМ).

Пословни приходи су исказани по основу прихода од пружених услуга (883.927 КМ) и осталих пословних прихода (101.238 КМ).

Приходи од пружених услуга су исказани по основу пружања услуга здравствене заштите осигураним лицима које финансира Фонд (818.432 КМ), партиципације (учешћа у цијени услуга здравствене заштите) осигураних лица код Фонда (29.028 КМ), као и медицинских услуга које Дом здравља обавља за друга правна и физичка лица (36.467 КМ).

Између Фонда и Дома здравља Уговором о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите за 2022. годину и анексом уговора, уговорене су услуге за примарни ниво здравствене заштите, превоз санитетским возилом осигураних лица и других услуга потребних ради обезбјеђивања континуитета и доступности здравствене заштите (930.331 КМ).

Дом здравља мјесечно фактурише Фонду извршене услуге у висини 1/12 уговорених средстава по областима финансирања, а за санитарски превоз и друге услуге здравствене заштите које финансира Фонд испоставља јединичне фактуре. По окончању године Фонд је доставио коначни обрачун признатих средстава финансирања на износ од 818.432 КМ, што представља уговорена средства умањена у укупном износу од 5.382 КМ (за износ услуга које су извршиле друге здравствене установе, за износ рефундација и за казне по извршеним контролама од стране Фонда).

Остали пословни приходи су исказани по основу дотације из буџета Општине Хан Пијесак (82.000 КМ), закупа земљишта (3.850 КМ), донација заштитне COVID опреме и средстава за дезинфекцију од стране Фонда (7.080 КМ) и прихода признатих у сразмјери са признавањем трошкова амортизације дониране опреме у складу са захтјевима МРС 20 - Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државних помоћи (параграф 17 и 18) у износу од 8.308 КМ.

Финансијски приходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 38.453 КМ и не односе се на финансијске приходе, јер су погрешно преузети из главне књиге/брuto биланса са позиције осталих прихода по основу отписа пореских обавеза.

Рјешењем Пореске управе Републике Српске од 09.09.2022. године утврђена је застара права на наплату дијела пријављених пореских обавеза у износу од 428.198 КМ по основу пореза на лична примања, доприноса (осим доприноса за пензијско и инвалидско осигурање) и трошкова поступка утврђених по Рјешењу о одгођеном плаћању пореског дуга из 2016. године.

Ревизијом је утврђено, да су потцијењени приходи од отписа обавеза, губитак ранијег периода, као и добит текућег периода за износ од најмање 389.773 КМ, јер приликом евидентирања отписа пореског дуга по Рјешењу Пореске управе Републике Српске, приходи нису признати у износу отписаних пореских обавеза од 428.198 КМ, већ је вршено пребијање са пореским обавезама за камате и трошкове поступка принудне наплате из ранијег периода које нису биле евидентирани у обрачунском периоду када су утврђене по рјешењима Пореске управе, што није у складу са чланом 12. став (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, којим је прописано да се приликом евидентирања пословних промјена у пословне књиге подаци уносе искључиво на основу вјеродостојних књиговодствених исправа.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се приликом евидентирања пословних промјена у пословне књиге подаци уносе искључиво на основу вјеродостојних књиговодствених исправа у складу са чланом 12. став (4) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

6.1.2. Расходи

Укупни расходи су исказани у износу од 951.028 КМ по основу пословних расхода (829.812 КМ), финансијских расхода (35.632 КМ) и осталих расхода (85.584 КМ).

Пословни расходи се односе на трошкове материјала (43.237 КМ), горива и енергије (33.895 КМ), плата, накнада плата и осталих личних примања (673.894 КМ), производних услуга (25.237 КМ), амортизације (34.720 КМ), нематеријалне трошкове (18.541 КМ) и трошкове пореза (288 КМ).

Трошкови материјала се односе на трошкове ампулираних лијекова (21.134 КМ), санитарског и другог медицинског материјала (4.531 КМ), заштитне COVID опреме и средстава за дезинфекцију дониране од Фонда (7.080 КМ), канцеларијског материјала (2.365 КМ), ауто гума (868 КМ) и осталог материјала (7.259 КМ).

Набавка лијекова и медицинског материјала и издавање у употребу (трошење) током године нису евидентирани преко залиха, већ директно на трошковима, што није у складу са чланом 12. и 43. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. У 2023. години

имплементиран је рачунарски програм за праћење залиха лијекова, медицинског и потрошног материјала, те сходно томе није дата препорука.

Трошкови горива и енергије се односе на трошкове горива и мазива (16.676 KM), угља (10.642 KM), електричне енергије (5.164 KM) и огревног дрвета (1.404 KM).

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања су исказани по основу бруто плате и бруто накнада (662.368 KM) и осталих личних примања (11.526 KM).

Начин утврђивања плата и накнада запослених лица уређен је Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске и Посебним колективним уговором за запослене у области здравства, а објашњења су наведена под тачком 3. овог Извјештаја.

Трошкови бруто плата и бруто накнада плата су исказани по основу бруто плата запослених лица (658.671 KM), нето накнада Управном одбору (660 KM), пореза и доприноса по уговорима са физичким лицима у износу од 1.887 KM (евидентирани и исказани на позицији бруто плата умјесто на позицији трошкова производних услуга) и осталих помоћи у износу од 1.150 KM (исказани на овој позицији у Билансу успјеха, што је наведено под тачком 6. овог Извјештаја).

Трошкови осталих личних примања су исказани по основу накнада за превоз на посао и повратка са посла (6.915 KM), дневница на службеном путу (3.840 KM) и накнада за коришћење сопственог возила на службеном путу (771 KM).

Трошкови производних услуга се односе на трошкове текућег одржавања опреме (10.677 KM), телефона и интернета (4.943 KM), комуналних услуга (2.914 KM), услуга по уговорима са физичким лицима ван радног односа (5.500 KM) и осталих услуга (1.203 KM).

Трошкови амортизације се односе на амортизацију обрачунату линераном методом по утврђеним стопама амортизације на грађевинске објекте (7.553 KM) и опрему (27.167 KM). С обзиром да стална имовина није правилно призната и вреднована, ни трошкови по основу обрачунате амортизације нису правилно исказани (објашњено под тачком 6.2.1.2. овог Извјештаја).

Нематеријални трошкови (без трошкова пореза и доприноса) се односе на трошкове непроизводних услуга (3.849 KM), платног промета (1.403 KM), осигурања запослених и возила (2.639 KM), остале нематеријалне трошкове (7.680 KM), као и помоћи запосленом за смрт члана уже породице у износу од 2.970 KM (евидентиране и исказане на позицији осталих нематеријалних трошкова умјесто на позицији трошкова осталих личних примања).

Финансијски расходи су исказани по основу камата обрачунатих по зајму од Фонда (2.712 KM) и отплате главнице дуга према Фонду по Уговору о зајму и Споразуму о отплати дуга у износу од 32.920 KM.

Измирење обавеза по оба основа се вршило компензирањем, односно умањењем уплата од стране Фонда на име услуга признатих по уговору о финансирању примарне здравствене заштите.

Обавезе према Фонду по Уговору о зајму који је закључен 2008. године нису измириване, те је Анексом II Уговора о зајму од 31.05.2018. године регулисан међусобни однос позајмљених средстава на износ од 92.333 KM са роком отплате од 10 година са укљученим грејс периодом од 12 мјесеци, а износ од 36.765 KM ће се измирити по условима под којима Фонд буде измиривао остатак дуга према Влади Републике Српске.

Споразум о измирењу дуга са Фондом је закључен 2011. године у износу од 350.351 KM на име дуга који потиче по основу извршених претплата у претходном периоду, којим су се повјерилац и дужник усагласили да се дуг репрограмира на период од 15 година и да се измири у 180 једнаких рата у износу од 1.946 KM.

Дом здравља је у периоду када су дозначена средства признао приходе по оба основа, а у периоду када је закључен Уговор о зајму и Споразум о измирењу дуга није евидентирао и признао обавезе, што није у складу са начелом настанка пословног догађаја, сходно захтјевима МРС 1- Презентација финансијских извјештаја (параграф 27 и 28) којим се налаже да ентитет треба да припрема своје финансијске извјештаје, осим информација о токовима готовине, коришћењем обрачунске основе рачуноводства, као и МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграф 10, 15 и 17), јер обавезе нису признате иако се ради о обавезама које проистичу из обавезујућег уговора за које ентитет нема никакву реалну алтернативу осим да их измири.

Према изводу отворених ставки са стањем 31.12.2022. године који је доставио Фонд, обавезе по наведеном основу су усаглашене са потраживањем Фонда по Уговору о зајму у износу од 96.191 КМ, а по Споразуму о измирењу дуга у износу од 85.641 КМ. У 2023. години (у току ревизије) обавезе су евидентирани, те сходно томе није дата препорука.

На основу напријед наведеног ревизијом је утврђено, да су прецијењени финансијски расходи, а потцијењена добит текућег периода за износ од 32.920 КМ, јер је отплата главнице дуга исказана на финансијским расходима, што није у складу са чланом 48. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, умјесто да се измирили дуг евидентира раздужењем одговарајућих билансних конта обавеза, сходно члану 34. наведеног правилника. Такође, потцијењене су обавезе по Уговору о зајму и Споразуму о отплати дуга који су закључени у ранијем периоду са Фондом у укупном износу од 181.832 КМ (дугорочне за 149.610 КМ и краткорочне за 32.222 КМ), као и губитак ранијег периода за износ од 214.732 КМ, што није у складу са чланом 33. став (3. и 13.) наведеног правилника.

Остали расходи и губици исказани су у износу од 85.584 КМ, по основу директног отписа потраживања која нису призната од Фонда, а потичу из ранијег периода, јер је Дом здравља фактурисао стварно извршене услуге које су биле веће од уговорених са Фондом. Одлуку о отпису је донио Управни одбор Дома здравља.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се финансијски расходи исказују у складу са чланом 48. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, а отплата главнице дуга евидентира раздужењем одговарајућих билансних конта обавеза, сходно члану 34. наведеног правилника.

6.1.3. Нето добит периода

У Билансу успјеха је исказана укупна добит текућег периода, као и нето добит у износу од 72.590 КМ, што представља разлику између укупних прихода (1.023.618 КМ) и укупних расхода (951.028 КМ).

Ревизијом је утврђено, да су укупни приходи потцијењени за износ од 389.773 КМ, а укупни расходи прецијењени за износ од 32.900 КМ, те добит текућег периода захтијева корекцију на више за износ од 422.683 КМ.

6.2. Биланс стања

6.2.1. Билансна актива

Билансна актива на дан 31.12.2022. године је исказана у износу од 1.387.039 КМ бруто вриједности, 910.913 КМ исправке вриједности и 476.126 КМ нето вриједности, а чине је стална средства и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства су исказана у износу од 1.181.806 KM бруто вриједности, 910.913 KM исправке вриједности и 270.893 KM нето вриједности, коју чине грађевински објекти, опрема и улагање на туђим некретнинама.

Ревизијом је утврђено, да књиговодствена евиденција сталних средстава не одражава стање имовине коју Дом здравља користи и којом располаже (земљиште, грађевински објекти, опрема), јер иста нису призната и вреднована у складу са чланом 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима MPC 16 – Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

Ревизијом је утврђено, да књиговодствена евиденција сталних средстава одступа од стварног стања имовине коју Дом здравља користи и којом располаже, јер нису призната и вреднована у складу са чланом 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима MPC 16 – Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

На дан биланса стална средства (некретнине и опрема) исказана у главној књизи и помоћној евиденцији нису међусобно усклађена, што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја.

Земљиште није књиговодствено евидентирано и признато, а према Листи непокретности од 14.08.2023. године издатој од стране Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука, подручна јединица Хан Пијесак, Дом здравља је уписан да има право својине на земљишту које се налази уз објекте Дома здравља површине 14.521 м².

Грађевински објекти су исказани нето вриједности од 81.479 KM (бруто вриједност 519.351 KM и исправка вриједности 437.872 KM). Односе се на пословне зграде, гараже и помоћне објекте Дома здравља у сједишту у Хан Пијеску, као и амбуланту у мјесту Пјеновац нето вриједности од 27.462 KM (бруто вриједност 50.750 KM и исправка вриједности 23.288 KM).

Према наведеној Листи непокретности амбуланта у Пјеновцу није својина Дома здравља, нити исту користи, већ је својина Општине Хан Пијесак и евидентирана је и у књиговодственој евиденцији Општине.

Опрема је исказана нето вриједности од 162.568 KM (бруто вриједност 635.609 KM и исправка вриједности 473.041 KM) коју чине медицинска и лабораторијска опрема, санитарска возила, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, клима уређаји, комуникациона и друга опрема.

У односу на претходни период вриједност имовине у сталним средствима је повећана у износу од 144.020 KM по основу донације мобилног РТГ апарата (99.700 KM), набавке возила (37.000 KM) и друге опреме (7.320 KM).

Улагање на туђим некретнинама је исказано у износу од 26.846 KM бруто и нето вриједности, јер амортизација није обрачунавана а улагање је вршено 2018. године.

Ревизијом је утврђено, да се не ради о улагањима која су вршена на туђим средствима, већ о улагању на објекту у власништву Дома здравља на име реновирања пословног простора од стране Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука која је исти користила по Уговору о закупу у периоду од 2013. до 2018. године. По наведеном основу су грађевински објекти мање исказани, а више улагања на туђим некретнинама, као и краткорочно разграничени приходи за износ од 26.846 KM, што није у складу са чланом 4. став (6. и 9.) и чланом 41. став (4)

Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се изврши свеобухватна анализа сталних средстава, књиговодствена евиденција ажурира са стварним стањем, те признавање и вредновање исте врши у складу са чланом 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, другим релевантним МРС и МСФИ.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су исказана у износу од 205.233 КМ, а чине их краткорочна потраживања и готовина.

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 33.858 КМ, а највећим дијелом се односе на потраживања од Фонда по Уговору о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2022. години (27.690 КМ), правних лица по основу различитих услуга (5.228 КМ) и закупа имовине (700 КМ).

Готовина је исказана у износу од 171.375 КМ, а односи се на средства на банковном рачуну (170.573 КМ) и средства у благајни (803 КМ).

6.2.2. Билансна пасива

Билансна пасива је исказана у износу од 476.126 КМ коју чине капитал и обавезе.

6.2.2.1. Капитал

Капитал је исказан у негативном износу од 828.573 КМ, а односи се на основни капитал, резерве, нераспоређену добит и губитак.

Основни капитал је исказан у износу од 75.342 КМ, а по Рјешењу о регистрацији Дома здравља код Округног привредног суда у Источном Сарајеву од 19.07.2022. године основни капитал оснивача Скупштине општине Хан Пијесак износи 2.000 КМ (са учешћем 100%).

Резерве су исказане у износу од 15.862 КМ, а односе се на ревалоризационе резерве формиране 2004. године евидентирањем позитивних ефеката по процјени фер вриједности сталних средстава. Поништење ефеката ревалоризације није уопште вршено, што није у складу са чланом 29. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Нераспоређена добит је исказана по основу нераспоређеног вишка прихода над расходима текуће године (72.590 КМ).

Ревизијом је утврђено, да је нераспоређени вишак прихода над расходима текуће године потцијењен за износ од 422.673 КМ (објашњено под тачком 6.1.3. овог Извјештаја).

Губитак је исказан у износу од 992.367 КМ, а односи се на вишак расхода над приходима ранијих година.

Ревизијом је утврђено, да је губитак по основу вишка расхода над приходима ранијих година потцијењен за износ од 561.797 КМ, због погрешног евидентирања и неевидентирања пословних догађаја из ранијег периода (објашњено под тачкама 6.1.1., 6.1.2., 6.2.1.2. 6.2.2.1. и 6.2.2.2. овог Извјештаја).

Препоручује се директору Дома здравља да основни капитал исказан у пословним евиденцијама и уписан у судски регистар међусобно усагласе.

6.2.2.2. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказане по основу обавеза (дугорочних и краткорочних) у износу од 1.176.497 КМ и краткорочних разграничења у износу од 128.202 КМ.

Ревизијом је утврђено, да су обавезе потцијењене за износ од 181.832 КМ, а односе се на обавезе према Фонду по Уговору о зајму у износу од 96.191 КМ (дугорочне за 87.326 КМ и краткорочне за 8.865 КМ) и по Споразуму о измирењу дуга у износу од 85.641 КМ (дугорочне за 62.284 КМ и краткорочне за 23.357 КМ), а што је објашњено под тачком 6.1.2. овог Извјештаја у дијелу текста Финансијски расходи.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 4.363 КМ, а односе се на дио репрограмираних обавеза према ЗЕДП „Електро Бијељина“ а.д. за утрошену електричну енергију по Споразуму о нагодби из 2017. године.

Краткорочне обавезе су исказане у износу од 1.172.134 КМ, а односе се на обавезе из пословања према добављачима (18.142 КМ), обавеза за плате и накнаде плата (1.146.182 КМ) и остале обавезе (7.810 КМ).

Обавезе из 2022. године, до краја фебруара 2023. године су измирене у износу од 71.405 КМ и то обавезе за бруто плате и накнаде у износу од 62.490 КМ (обрачунате за 2022. годину, док обавезе из ранијег периода нису измириване), обавезе према добављачима (8.515 КМ) и обавезе према физичким лицима (400 КМ).

Обавезе за плате и накнаде плата се односе на обавезе које обрачунски припадају 2022. години (61.681 КМ) и обавезе из ранијег периода (1.084.501 КМ).

Обавезе из 2022. године се односе на нето плате запослених за децембар (31.372 КМ), порез на доходак у износу од 6.462 КМ (за новембар и децембар), доприносе на плате и накнаде у износу од 21.960 КМ (за децембар), као и порез и доприносе по основу уговора са физичким лицима у износу од 1.887 КМ.

Обавезе из ранијег периода (од 2015. до 2021.године) се односе на обавезе за порез на доходак (158.829 КМ), доприносе на лична примања запослених (924.350 КМ) и обавезе за порез и доприносе по основу уговора са физичким лицима (1.322 КМ).

Обавезе за порез и доприносе по основу уговора са физичким лицима су класификоване на позицији конта обавеза за плате и накнаде запослених умјесто на позицији конта обавеза за порезе и доприносе обрачунате на исплате физичким лицима ван радног односа.

Остале обавезе су исказане највећим дијелом по основу обавеза по обуставама на плате по личним кредитима запослених (7.410 КМ).

Краткорочна разграничења се односе на разграничене приходе признате по основу примљених донација медицинске опреме - мобилни РТГ апарат (91.392 КМ), улагања у реновирање пословног простора (26.846 КМ) и остале разграничене приходе по основу донација (9.964 КМ).

Ревизијом је утврђено, да су краткорочно разграничени приходи више исказани, а дугорочно разграничени приходи који припадају будућим обрачунским периодима мање за износ од 71.452 КМ, јер признати разграничени приходи по основу донације мобилног РТГ апарата нису класификовани и разграничени у складу са члану 32. став (8. и 10.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Такође, краткорочно разграничени приходи и губитак ранијег периода више су исказани за износ од 26.846 КМ, јер су улагања по основу реновирања пословног простора која је 2018. године у складу са Уговором о закупу вршио купац (Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука) на име закупнине класификовани на разграниченим приходима која по суштини нису донација, што није у складу са чланом 41. став (4) наведеног правилника. (Објашњено под тачком 6.2.1.1. овог Извјештаја у дијелу текста Улагања на туђим средствима). Неправилност је отклоњена у 2023. године, те сходно томе није дата препорука.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и ванбилансне пасиве на дан 31.12.2022. године су исказане у износу од 496.250 КМ, а односе се на вриједност станова који су били предмет откупа по Закону о приватизацији државних станова признату на дан биланса 2002. године.

Према Извјештају Фонда становања Републике Српске и информацији Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука, подручна јединица Хан Пијесак, станови су приватизовани, те исти нису предмет признавања на рачунима ванбилансне евиденције по члану 67. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике. Неправилност је отклоњена у току ревизије, те сходно томе није дата препорука.

6.3. Биланс токова готовине

Према Извјештају о токовима готовине, готовина на почетку периода је износила 118.246 КМ и исказани су укупни приливи готовине по основу пословних активности у износу од 1.025.241 КМ.

Укупни одливи готовине су исказани у износу од 972.112 КМ (из пословних активности 828.093 КМ и из инвестиционих активности 144.019 КМ).

Стање готовине на крају обрачунског периода износи 171.375 КМ.

Ревизијом је утврђено, да у Билансу токова готовине, приливи и одливи готовине нису утврђени на основу евиденције о приливима и одливима готовине вршених преко благајне и пословних рачуна, већ су укључене неготовинске ставке по основу отписа пореских обавеза и донација медицинске опреме, што није у складу са чланом 8. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, као и захтјевима МРС 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14 и 16).

Приливи из пословних активности су више исказани, јер су на приливима укључене неготовинске ставке по основу отписа пореских обавеза (38.453 КМ), донација медицинске опреме (34.915 КМ), као и друге трансакције које нису пратиле прилив готовине преко пословних рачуна, што није у складу са чланом 10. став (2. и 5.) наведеног правилника.

Одливи готовине из инвестиционих активности су више исказани најмање за износ од 99.700 КМ по основу донације мобилног РТГ апарата, што није у складу са чланом 11. став (2., 4. и 5.) и чланом 14. став (3) наведеног правилника.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се Биланс токова готовине, сачињава у складу са чланом 8. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима МРС 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14 и 16).

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да је финансијски извјештај Дома здравља за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године састављен у складу са начелом сталности пословања, са напоменом да нема значајне неизвјесности у вези са сталношћу пословања.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Дом здравља није имао активности које би за посљедицу могле имати потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје сачињене су Напомене које по садржају, структури и систематичности нису сачињене у складу са чланом 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, јер не пружају додатне информације у вези са позицијама које нису детаљно приказане у обрасцима финансијских извјештаја, али су релевантне за разумијевање средстава, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине. Поред наведеног, нису објелодањене информације о:

- прописима за састављање финансијских извјештаја и примијењеним рачуноводственим политикама, према члану 20. став (3) наведеног правилника;
- стопама амортизације или корисном вијеку трајања за ставке некретнина и опреме, промјенама у току године, као и структури сталних средстава која се и даље користе али им је књиговодствена вриједност нула, према захтјевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 73 ц, д, 79 а, б);
- начину вођења залиха и промјенама на залихама према захтјевима МРС 2 - Залихе (параграф 36);
- грешкама из претходног периода према захтјевима МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 49);
- примљеним донацијама (природу и обим државних давања) према захтјевима МРС 20 - Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 39);
- новчаним токовима, додатне текстуалне описе прилива и одлива готовине, информације о неготовинским трансакцијама, компензацијама према захтјевима МРС 7 – Извјештај о токовима готовине (параграф 14, 16, 18 и 43), као и
- друге информације значајне за разумијевање средстава, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине према захтјевима МРС 1 (параграф 112 б, ц, 113 и 114).

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације сходно члану 20. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Ревизијски тим

Слободанка Миловић, с.р.

Нада Лазаревић, с.р.